

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijaške velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Cesarjeva volja in zdanje volitve.

Dobro so vedeli od ustavoverstva tlačeni narodje v Avstriji, in mej temi tudi mi Slovenci, zakaj smo s takim silnim navdušenjem še pri zadnji priliki izrazili svoje zupanje do cesarja. Razen stare lojalitete in mnogokrat uže dokazane zvestobe izražale so namreč óne naše burne udanostne izjave tudi upanje, da le od zgoraj, le od inicijative najvišje krone, od cesarja, ne pa od vladajoče protivne stranke, imamo pričakovati rešenja in boljših časov.

In glej, uže se pri zdanjih volitvah pokazuje, da se nijsmo prevarali. Cesar je poklical Taaffeja na ministerstvo in mu ukazal, nevtravno in objektivno volitve voditi. Pa tudi óno glavno in velevažno delo, ki izpremembo vladnega sistema še le prav odločuje, kakor smo včeraj v svojem članku naglašali: sporazumljenje in dogovorjenje mej konservativnimi in ustavovernimi velikoposestniki na Češkem, izvira iz same cesarjeve inicijative, in to se nam zdi velevažno in pomenljivo za prihodnost.

„Neue Freie Presse“, večerni list od srede namreč poroča, da je vodja ustavovernih velikoposestnikov na Češkem knez Karlos Aueršperg glede zdanje politike in zlasti glede tolikanj važnega kompromisa mej konservativnimi in liberalnimi velikoposestniki na Češkem rekel: „Ta kompromis je patrijotična žrtva, katera se je od odločevalne strani terjala“. Ta „odločevalna stran“, katera od prvih kavalirjev te države terjati sme, ne more nihče drugi biti, nego cesar sam po svojem novem ministru.

Z vso pravico dunajski „Vaterland“ pravi, govoreč o tem poročilu „N. Fr. Pr.“, da v tej stvari lojalnost kneza Karla Auersperga more samo splošno priznanje zahtevati.

Z vso pravico pa moremo tudi mi po tem povodu zopet opominjati óne volilce po naših mestih in trgih, ki so poklicani v prvej vrsti k lojalnosti, da pri volitvah te dni ne volijo taci zagriženi poslancev, ki so goraj omenjene cesarjeve in minister-Taaffejeve želji protivni, ki nečejo sprave mej narodi ampak le hujskanje kakor Dežman, Kromer, Vestenek in Foregger.

Goriškim Slovencem.

Večkrat smo uže omenili, kako neugodno nas in vsacega Slovenca dirne nevesela prikazen, da imajo goriški Slovenci, o katerih se pravi uže dolgo, da so narodno najbolj probujeni, zdaj kar štiri narodne kandidate, mej temi jednega vladnega. Prejeli smo več dopisov o tem, ali ker je jeden bil za tega, drugi za družega kandidata, molčali smo z

upanjem, da se stvari še ob pravem času same sčistijo in narodnjaki zjedinijo. Upali smo to tem bolj potlej, ko se je bil kmetijski učitelj g. Povše odpovedal, in je bil en kandidat menj. Ali z njegovo vrnitvijo mej kandidate je zmešnjava zopet narasla takó, da zdaj od vseh krajev govore: mej prepirom dveh ali treh, zmagal bode vladni kimovec in „zastopnik sam sebe“ Winkler. Tega se pa bojimo. To bi se na noben način ne smelo zgoditi. Zato nečemo dalje molčati, zlasti ker beremo, da so tudi drugi govoriti začeli.

Dunajski „Vaterland“, mej goriško duhovščino razširjen list konservativne stranke, prinaša v četrtek dopis iz goriške okolice, v katerem dopisnik pripoveduje, da ima g. Povše le v bližnji goriški okolici šanse, drugod pa ne, ter priporoča, naj se volilci zjedinijo da bode **dr. Tonkli**, advokat v Gorici, kandidat. Mi to nujno podpiramo iz več uzrokov, namreč: 1. Samo če se goriški narodnjaki za to kombinacijo hitro odločijo vržejo gotovo Winklerja. 2. G. Povše najlepše pokaže svoje rodoljubje če z odstopom pomaga narodno slogo na Goriškem vzpostaviti in reši slovensko kmetijsko šolo v Gorici, o kateri vsi pravijo, da propade če jo on pusti in na Dunaj gre. 3. Tretji kandidat dr. Abram, ki ima na Krasu simpatije mej volilci, je kot deželni odbornik tudi doma potreben. 4. Je Tonkli, kar se mu uže tudi sicer očitati more (in komu mej nami se res ne more nič!) vendar le zmirom odločno naroden pokazal se in smo gotovi, da stopi v klub, kjer bodo drugi slovenski poslanci dr. Vošnjak, Pfeffer, Obreza, Kljun in drugi.

Zoper dr. Tonklja se agitira s tem, da je „neprikljubljen“ kot advokat. To pa ne sme veljati. Zoper advokatski stan v našem narodu ne smemo v politiki agitirati, ravno tako malo ne, kakor zoper kateri drug stan ne. Advokat bode kot poslanec v sebi čutil slovenskega narodovega zastopnika, ne pa advokatskega. Le ne pozabimo mi Slovenci, ki smo se komaj narodno vzbudili (in še ne dovolj), da so bili ali so še prvi buditelji in glavni zagovorniki našega naroda: dr. Prešeren, dr. Toman, dr. Lavrič, dr. Pavlič, dr. Costa, dr. Dominkuš, dva dr. Sraca, dr. Zarnik, dr. Razlag, dr. Mencinger itd. itd., advokati. Relativno našej narodnej stvari nij skoro noben stan toliko braniteljev in podpornikov dal. Torej le naroden filister in brezmišljenec more na ta stan v političnem oziru zabavljati.

Glavna potreba pa je, da se vsi narodno zavestni goriški Slovenci zjedinijo v jednem kandidatu, dr. Tonklju, zaradi tega, ker sicer brez dvombe do ožje volitve pride in po ožji volitvi najbrž zmaga vladni kimovec Winkler, kateri more biti sicer osobno

pošten in nekdaž zaslužen mož, ali dan denes ne zasluži biti poslanec tako probujenemu narodnemu okraju, kakor je Goriško. Po postavi od 2. aprila 1872 namreč goriški Slovenci ne volijo skupaj na jednem samem kraju, torej se volilci ne morejo še le pred volitvijo dogovoriti in zjediniti. Temu oni volijo v štirih voliščih in sicer a) okolica Gorica, Kanal in Ajdovščina volijo v Gorici; b) Tolmin in Cerklja volita v Tolminu; c) Bovec voli doma v Bovecu; d) Sežana in Komen volita v Sežani. Torej na štirih krajih se voli in potlej se glasovi seštejejo. Kako lahko je mogoče, da z intrigami vsled tega zmaga prejanje in vsake vlade kandidat Winkler, ki se v vseh šestih letih ni enkrat nij upal gasovati za Slovence. Zatorej naj odločno narodni volilci povsod dogovoré se za Tonklja iz Gorice in on bo dobil večino glasov, pa smo straha pred Winklerjem rešeni in narodna čast je rešena!

Volitve v državni zbor.

V četrtek večer je bil v ljubljanskej čitalnici v gorenji sobani drugi volilni shod zaradi postavljenja kandidata za ljubljansko mesto. Prišlo je bilo na sáno naznanilo po slovenskih časnikih zopet čez dve sto volilcev, število, dozda v taci shodih nenavadno veliko. Predsedoval je g. dr. Zarnik. Gospodje Kljun, dr. Vošnjak in dr. Zarnik so navzočnim volilcem priporočili g. Josip Schneida za kandidata in razložili, da g. Schneid, kateri je zdaj tajnik v kanceliji pri Njega veličanstvu cesarji, kateri je bil prej uradnik na Kranjskem, v Novem mestu in v sosednjih Bréznah, in je zdaj tudi veliki posestnik pri Kamniku, kjer je obče priljubljen; kateri zna slovenski in vse naše želje in potrebe pozná; kateri je vedno uže od mladega simpatiziral za slovenski narod; kateri ima tudi v dvornej kanceliji referat za naše slovenske dežele; kateri je v zadnjih šestih letih vedno s slovenskimi poslanci na Dunaji občeval: da ta mož, g. Josip Schneid vitez Treuenfeld, zasluži naše zaupanje. G. Josip Schneid je bil z navdušenjem in jednoglasno za ljubljanskega kandidata postavljen. Proti renegatu in zagriženemu sovražniku našega roda Dežmanu so se bili najenergičnejši protesti.

Čudimo se močno, da se v Ljubljani celo od strani županstva t. j. od strani gospoda c. kr. penz. vladnega svetovaleca g. Laschana agitira zoper dvornega tajnika g. Josipa Schneida in za renegata Dežmana.

Prejeli smo o tem sledeča poročila:

Pri dr. Janezu Bleiweisu je bil včeraj pošten star mestjan in volilec s pritožbo, da je mestni tambor, ki je nosil volilne li-

ste po Poljanah, branjevcu št. 8, ko mu je volilni list izročil, rekel, da si „lahko 5 gold. zasluži“!!

Gospod mestni odbornik Regali pak je slišal od necega volilca samega, da ga je župan Laschan, penz. c. kr. vladni svetovalec, nagovarjal, naj pač ne voli tacega divjega človeka kakor je Schneid. (G. Laschan je morda rekel „einen so wildfremden menschen“. Ur.) Ali zanimivo je, da županstvo agitira samo in po svojih ljudéh.

Volilce konjiškega okraja vabi gospod baron Gödel, ki se podpisuje: kandidat narodne stranke, k volilnemu shodu, ki bode v nedeljo 29. t. m. Konjicah v Družkovičevih gostilnici ob 11. uri dopoldne. „Predragi rojaki! naj vam ta pot ne bode nadležna, ker gre pri teh volitvah za blagor Avstrije, naše mile slovenske domovine, posebno pa še za vaš blagor, predragi kmetje in rojaki moji!“

Volilci brežiškega, sevniškega in kozijanskega okraja se bodo zbirali v Brežicah 1. julija zvečer pri g. Hajderju, nasproti frančiškanskej cerkvi, in 2. julija na dan volitve v „Hotel Klembas“ pri g. Juvančiču.

Vse gg. volilce celjskega volilnega okraja, ki uže dan pred volitvijo, t. j. vtorek 1. julija v Celje pridejo, vabimo v dvorano pri „belem volu“ (zum Ochsen), kjer se bodo zbirali narodni volilci.

V Rogatcu se zbirajo volilci blagega g. Hermana 2. julija pri gostilnici g. Janeza Ogrizeka. Rogatskega okraja volilci pričakajo ondi volilce iz šmarijskega okraja, in se podajo potem skupno na volišče. Skupni obed se lahko vrši v gostilnici, kjer bo volišče.

Štajerski Slovenci so zmagali z volilnimi možmi v mariborskem okraju, dalje v št. Lovrencu (7 glasov), Selnici (6), Jelovcu, Kamci, Karčovini, pri sv. Kungoti gor., Jarelini (4), sv. Jakopu (5), sv. Marjeti (6), sv. Petru (4), Hočah (7), Slivnici (10), Frajhamu (7), v slovenskem bistriškem okraju je dalje naš Šentovec, Gabrnjak, Pokošje, Črešnjevce, Loznica, Cgonca, Obrna, Pretrež, Kalše, Vojtina, Smerečno, Žabjek, Hošnica, Laporje, Vrhole, sv. Ana, več še nam nij znano, v mariborskem: Remšnik (4), Marenberg (3), sv. Jarnej (2), sv. Anton (2), Primon (1), Vozenina (1), Janežki vrh (3), Ertina (2), več še ne vemo, pravi „Gosp.“. V slov. graškem stoji vse jako dobro, v konjiškem okraju so naše Stranice, Zreče, Skomri, Jungta, Konjice, Prihova, spodnje Laže, Zbelovo, Žiče, Špitalič; več še ne vemo! Zmaga je naša! Treba nam je skupaj 157 glasov, a dobimo jih mnogo več!

Iz Rožne doline na Koroškem se piše „V.“: Volitve volilnih mož so pri nas izpale konservativno. Dekan Neste bo skoraj gotovo voljen. Slovenskim prebivalcem v tej dolini dela samo to skrbi, da ne bi dekan Neste kot rojen Nemec preveč vsiljeval v šole nemščino, v škodo pravemu poudku. Ali — pravi dopisnik v nemškem konservativnem listu — naš kandidat ima uže toliko zdravega razuma, da bode óno delovanje, ki je proti pameti in logiki, da se namreč slovenskim otrokom dajo nemški učitelji, tako, da se niti razumeti ne morejo drugače, nego v jeziku, ki ga razumejo mutci, — javno obsodil in

trudil se to odpraviti, kakor je uže storil v oziru na osemletno pohojevanje šole v Landhausu. Zategadelj se glasov ne sme razcepljati.

Nov boj mej Hrvatsko in Magjarsko

se napoveduje iz službenega lista peštanskega v jako grobem tonu in tako nepričakovano, da smo iznenadejani in res radovedni, kaj poredko Hrvatje na take insulte.

Proti Hrvatskeji so začeli namreč Magjari hudo vpiti. Tako piše „Pester Lloyd“ 24. junija sledeče arogantnosti: „Znano je, da se je sešla v Zagrebu regnikolarna deputacija, in čutijo se Hrvatje tam uže tako močne, da stavljajo tam take zahteve, o katerih se niti dvomiti ne more, da se ne morejo izpolniti. Stvarnosti teh zahtev zdaj ne bomo preiskavali. Ali toliko moremo gospodom narodne hrvatske stranke reči, da ako hočejo s svojim poročilom poskušati, svojo veljavo pred hrvatskim narodom ob ónem trenutku povečati, v katerem je ta stranka popolnem odgospodarila, bomo mi našli tu sredstva in pota, da bomo ta poskus uničili, o katerem vémo, kaj pomeni. To gospodom tako zvane narodne stranke. Drugo pak je z vlado Mažuraničev, katera posebno, kar zadeva njegove osebe, izgubi v ónem trenutku svojo eksistenčno pravico, kadar se pokaže, da ne zna ónih dolžnostij izpolnjevati, ki se ozirajo na krotenje nekih neukrotljivih šovinistov, katere je zadela nezaslužena čast, da so bili voljeni v regnikolarno deputacijo. Razumemo tedaj tudi glasove, ki se čujejo o spremembi v osebi najvišjega šefa v hrvatskeji upravi, in razvidi se iz predstojega, koliko da so ti glasovi opravičeni. Odločno pretirani so pak óni glasovi, ki ob enem govoré o izpremembah v sistemu. Nagodbeni zakon ima dosta jasne določbe o tem, kaj se ima zgoditi, ako odstopi načelnik hrvatske vlade, in uzrok imamo soditi, da se bode posretilo političnemu taktu, zmožnostim in značajnosti ónih mož, v kojih roke pride vlada po eventualnem odstopu Mažuraniča, ustvariti strpljivo situacijo. Na vsak način pa pričakujemo v prihodnjih dneh zanimivih dogodjajev na Hrvatskem.“

Na to odgovarja hrvatski „Obzor“:

„Naj si je bil povod in namen temu pisanju katerikoli, vse óne trditve in ves sklad mislij pokazuje, da „Pester Lloyd“ toliko pozna razmere v Zagrebu, kolikor óne v me secu. Narodna stranka je dobila ogromno večino pri volitvah in postopa še složno. Kje dobiva tedaj „Pester Lloyd“ pravo, da govori o njenem razpadanju? Morebiti od tega, ker dr. Starčević alotrije uganja v saboru? Ali ogerski državni zbor néma sedemdeset svojih Starčevićev, ki so uže devetdeset in devet nemnostij prouzročili v parlamentu in s tem naredili, da se temu parlamentu ves svet roga?“

„Vemo mi, kaj je razpadanje stranke, gledali smo skozi dve leti rušeče se podrtine Deakovske čete; gledali smo, kako najodličnejši ljudje eden za drugim zapuščajo zdanjo večino, in resnico bi óni govorili, kateri bi rekli, da je Deakovska stranka in zdanja ogerska večina svojo igro doigrala. Ali vsega tega kar se je godilo v Deakovskeji in liberalneji stranki Ogerske, nij še hvala Bogu videti v narodnej stranki Hrvatske. Čemu tedaj „Pester Lloyd“ sam soboj in s svojimi čitatelji, pripovedava joč pravljice o razrušitvi narodne stranke, uganja nedostojno šalo?“

„Na Hrvatskem je velik broj vrstnih in

odličnih rodoljubov, koji so se odcepili od narodne stranke, ki je v njih očeh izgubila svoj sijaj. Ali zakaj? Da je „Pester Lloyd“ počel odgovor na óno vprašanje, ne bi bil metel kamenja na narodno stranko, kajti kar je njene veljavnosti palo, palo je zaradi tega, ker stoji na podlagi zakona in brani postojajočo zvezo z Ogersko. Kolika je tedaj frivolnost v ogerskem listu, da se temu raduje!“

„Iluzija je pak misliti, da je po odstopu Mažuraničevem gladek in raven pot hrvatske uprave, da so tu ljudje, ki bodo večji moralni upliv izvršivali nego on. Dobro premišljeno je to, kar rečemo: Zveza Ogerske s Hrvatsko more se držati ali z diktaturo ali v sporazumu z narodno stranko. Vse drugo je obmana, katero goje ljudje, ki ne poznajo Hrvatske in njenih odnošajev.“

„Ne se motiti, gospoda! Narodna stranka nij v Hrvatskeji odigrala svoje igre! Ona je stara, kolikor je tudi narod star, in se ne da streti. Posamnih ljudij bo zmanjkalo, ali nje ne bode zmanjkalo nikdar. Komur je ljubo, more delovati na spremene v Hrvatskeji, naj menja, kakor hoče, zmirom bode srečaval z narodno stranko. V njej se kaže živč duh naroda hrvatskega. Ali v Hrvatskeji pač more odigrati svojo igro — ogerska zveza.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 27. junija.

O namerah ministra grofa Taaffeja se piše z Dunaja v „Schlesische Zeitung“: „Nij več nobena tajnost, da stopi grof Taaffe po dokončanih volitvah na čelo nove vlade in da se bodo v ministerstvu velike premembe prigodile. Do končanih volitev so pa vsa uganja o sestavi novega ministerstva prezgodnja. Kar se tiče misli Taaffejeve, je ta, da morajo vsi življi k jednotnemu državnemu delovanju privabiti se, kateri so bili dozdaj od-pahovani. Tu bode zlasti véliko posestvo posredovalo. Taaffe hoče za vse narode pomirljivo in pravično politiko uvesti.“

Iz Gradca se javlja, da bodo deželni zbori uže avgusta meseca sklicani.

Iz Prage se poroča: Oba odbora vélicega posestva, konservativni in liberalni, bosta izdala skupni kandidatni imenik, a vsak svoj volilni oklic. Ustavoverci bodo naglasili potrebo sporazumljenja z uvetom varovanja ustave, in ker so interesi obeh strank v velikem posestvu enaki. Volilni oklic konservativnih vélikih posestnikov pa bode spisan od grofa Clam Martinica, kneza Jurja Lobkovic in kneza Karla Schwarzenberga, kateri pridejo vsi v državni zbor in bode opravičeval dozdajno pasivnost in razložil, zakaj se zdaj stopa na ustavna tla, ter bode prav zmerno naglasil državnopravno stališče.

Vnanje države.

Denes pride na Dunaj **srbski** general Alimpić, ki bode z avstrijsko vlado dogovarjal se zarad avstrijsko-srbskih železnic.

Albanska liga hoče utrditi klanec mej Prizrenom, Gjakovim, Prištino in Kosovim, ter je zato od Turčije zahtevala inženirjev. Poleg Rozelije, severno pri Ipeku napravilo se bode ostrog za 300 mož. Vse to zoper Avstrijo.

Bolgarski knez Aleksander I. je prišel 25. t. m. v Rim; na kolodvoru so ga sprejeli adjutant italijanskega kralja, ter poslanik ruski in nemški s celim osobjem. Iz Brindizija bode odpeljal kneza ruski parnik v Carigrad, odkoder bode potem ropotovo dalje v Varno.

Iz **Carigrada** se piše, da guverner vzhodnje Rumelije Aleko paša ali knez Vagorides vedno bolj popularen postaje mej Bolgari, ker je pravičen in nastavlja mej Bolgari same Bolgare za uradnike in le tam Turke,

kjer je res večina prebivalstva turška. Naj bode ta Aleko — izgled drugim mogotcem.

Kakor se poroča v „Times“ iz Kairo 26. t. m., povedali so glavni konzuli **egiptovskemu** kedivu, da je porta sklenila njega odstaviti, na egiptovski prestol postaviti pa Halima, zato so mu silno priporočevali, da brzo odstopi in odda prestol sinu Tewfik in so mu obljubili, da mu bodo prestolno nasledništvo pisмено zjamčili. Kedive je odgovoril, da se mu mora prej rodbina preskrbeti, da pak bode pri odstopu izročil vladu sultanu turškemu. Konzuli so na to dejali, da vsled tega zadnjega pogoja ne morejo dalje dogovarjati. „Daily News“ javljajo iz Aleksandrije: Kedive bode odpotoval v Carigrad in postavil za ta čas za regenta Tewfika. V Londonu pak so se 25. t. m. zbrali vsi poslanci tujih držav k posvetovanju zaradi egiptovskega vprašanja.

Najnovejši telegram iz Londona pa uže poroča: V zgorenjem zbornici je Salisbury povedal, da je bil kedive na sultanov ukaz 26. zjutraj odstavljen in Tewfik na njegovo mesto postavljen.

Iz Kaire pak se 26. junija telegrafuje: Tewfik je bil ob 5. popoldne za Khediva proglašen. Splošno veselje, cel Egipt je miren Ismail gre v Carigrad.

Na **Francoskem** se bonapartisti prepirajo, kdo je pravi pretendent za ubitim Lulu. Princ Jérôme („Plon-plon“) nij priljubljen, ker nij katoliške cerkvi prijazen. njegova dva sina pa sta še mladoletna. — Republikanski listi pa zdaj ponatiskujejo, kar so bonapartisti prej zoper demokratičnega Jérôme pisali, imenovavši ga komunarda itd.

Bivša francoska cesarica Evgenija je vsled nesreče, ki jo je zadela nevarno zbolela, zato ostane vodja bonapartistov Rouher še dalje v Chislehurstu, ki je dejal, da v bodočnost cesarstva še mnogo več zaupa, ako Jérôme, „rdeči princ“ prevzame težavno dedščino.

Dopisi.

Iz Idrije 26. junija. [Izv. dop.] V tem, ko iz drugih okrajev slišimo, da se uradniki večidel popolnem nevtraln obnašajo, dela pri nas znani Onderka s tako silo za Vesteneka, kakor da bi za njega ne eksistiral ukaz ministra Taaffeja. Čudno, da, neverjetno se vam bo pa zdelo, ako slišite, s čem ta mož za Vesteneka agitira, ki zoper voljo vlade kandidira. Ko so se raznašale glasovnice, tekkel je Onderka za raznaševalcem k vsakemu volilcu ter dejal: „Volite Vesteneka! On bo na Dunaji in v državnem zboru za to delal in glasoval, da se naši vrnejo iz Bosne in Hercegovine, da Avstrija te dežele popusti. Potem bo menj stroškov in se bodo davki znižali.“ Kaj pravite k takej predrznosti? Onderka in Vestenek, da si c. kr. uradnika, na tak nezaslišan način motita in vzbujata ljudstvo! Mi, ki smo poštenega avstrijskega mišljenja, povprašamo začuden drug drugega, ali res vlada tako misli, kakor njena organa Onderka in Vestenek ljudem trobita? Mi želimo in smemo v interesu Avstrije zahtevati, da se te Onderkove besede deza-vuirajo, in da se konec stori takej protia-vstrijske agitaciji.

Iz Južnega Štajerja 25. junija. [Izv. dop.] Z veseljem smo čitali dopisa iz Konjic in Brežic, katera sta naznanila, da se je g. Berks za kandidata v državni zbor postavil in sprejel. Slišal sem, da proti imenovanemu gospodu kandidira g. Ž. Usojam si, če je to res, temu gospodu tu v imenu našega naroda javno — odsvetovati. Naj ne dela skaze. On néma nič upanja. Konjičani so možje, kateri bodo g. Berksu svojo obljubo držali. Ravno to so Brežičani in drugi narodnjaki, kateri so se za imenovanega gospoda

izrekli. Z njimi potegaejo tisti, katerim je znano, kaj je Berks ob priliki zborovanja c. kr. kmetijske družbe v Gradcu v interesu Slovencev govoril — takrat, ko se mu še sanjalo nij, da bode kedaj pri njih kandidiral, — z eno besedo vsi, katerim je propad For-eggeria mar. Oso-bne malenkosti jih ne bodo pretresle. Da je zmaga le mogoča, če se združimo vsi patrijotje v eno celoto, je znano. Kaj doseže torej, če vlovi kakih 50, 100 ali celo 200 glasov? Bodo morda uradniki in učitelji, bodo vsi oni, katerih sem zgoraj omenjal, svojo obljubo prelomili in — res za njega glasovali?

Ni on ni ne Berks ne bode izvoljen, kajti glasovi se bodo raztrosili in — zmaga For-eggeria je potlej brezdvomljiva. Kaj bodo potem Abderiti, ki uže zdaj ošabno kričijo: „Zilli ist und bleibt eine deutsche Stadt, deutsch sind seine Sitten, deutsch seine Cultur“?

Torej gospodine, če vam je blagor in ljubezen slovenske naše domovine res na srcu, ne mešajte, če ne — bomo drugače govorili z vami!

Iz Livna v Bosni 22. junija. [Izvir. dopis.] Eto vam zopet dopis iz Bosne, naše nove domovine! Pred nekaj meseci je bila vedna in splošna govorica, ka bode naš kranjski polk na pomlad Bosno zapustil, ter se vrnil zopet v domače kraje; a zdaj ko je vsakdo izprevidel, da je bilo vse to le prazno kvantanje, vdal se je sleherni kolikor toliko v svojo žalostno osodo.

Vdomačili so se naši fantje skoro popolnoma tu v Livnem, in priljubljeni so sploh pri tukajšnjem prebivalstvu. Čestokrat vidi se vojaka sprehajajočega se z tukajšnjimi možaki po mestu i polji. Zlasti mladeniči Livenski se radi družijo z našimi fanti, in živijo v upanji, ka i oni hoté carju služiti i postati vojaki. Srečevaje se z vojaki na ulici, pozdravljajo oni s „bratko, kako si?“ „Dobro“ mu odgovori vojak, „neka hvala Bogu“ odvrne zopet Bošnjak. Glejte, kaj hočete lepšega, bratskega pozdrava!

„Krasni“ spol Livenski je pa še vedno nekako plašen in nij še nič kaj pravega prijateljstva z našimi fanti.

Le redki so, kojim je sreča podelila srce krasne, črnočrne devoyke, in ako je kateri, onda je gotovo kaki gospodine „sergente“.

Sploh pa moram reči, da je naše življenje tukaj jako enolično, v vsakojakem oziru. Razen nedelj in praznikov je celi teden z opravi-lom in dolgočasenjem tako rekoč pregan; ko pa pride nedelja ali kak praznik, onda uže človek lahko svoje radovedno oko malo pase. Onda gremo v cerkev, kjer vidimo ljudstva vsake vrste: mlado, staro, lepo, grdo, in zanimive opazke se potem rodijo v naših glavah.

Ker ravno o praznikih govorim, naj mi bode dovoljeno omeniti praznika sv. rešnj. telesa. Mnogo, mnogo let niso tukajšnji kristijanje tega praznika tako sijajno in veličastno obhajali kakor ravno letos. Pod Turkom, njihovim nekdanjim gospodarjem niso smeli imeti procesije, a letos bilo je to vse drugače, kajti imeli so lepo procesijo, katere so se vojaki z godbo udeležili. Lehko si torej mislite, kako veselje in sreča v revnih bošnjačkih kučah kraljuje, vse je hvaležno dobremu carju. Le muhamedancem se to nekako za malo zdi, da Avstrijci mej prebivalci ravnopravnost delé, in mnogo mohamedanskih družin se je uže odpravilo proč od tu, v notranje Turško, kjer

hočejo še gospodariti. Navadno krenejo te vrste ljudje proti Carigradu ali Novemupazaru, ter hoté tam avstrijsko vojsko počakati. —

Po več tednov trajajočem deževanju, imamo sedaj strašansko hudo vročino in sušo, ter moramo naše vrtece pridno zalivati, da nam salata in druga zelenjad ne posahne. Tega še ne veste, da smo se vojaki tukaj vrtnarije poprijeli? Pri vsakej hišici, kjer je kaka ped proste zemlje smo si napravili svoje gredice, katerih dobroto še le sedaj izpoznamo in cenimo, ko čutimo, kako dobro dé suhemu želodcu, ako se ga z frišno solato malo okrepiča.

Domače stvari.

— (Dežmanova popularnost.) Piše se nam: Kakošno spoštovanje in popularnost uživa pesnik prokletih grabelj in nekdanji navdušeni panslavist Dežman mej našim prostim ljudstvom, priča naslednja dogodbica. — Pretečeni teden peljal se je namreč izdajalec svojega naroda z lukoviško pošto v Ljubljano. Pred pošto na Viru, kjer se je poštni voz ustavil, stalo je ravno nekoliko tamošnjih posestnikov in ko je nekdo z druge strani ceste prišel z grabljami na rami, zakliče mlad pred pošto stoječ posestnik „vrz no tiste prekleto grablje ob tva!“ in cela družba plane v glasen smeh. Dežman ki je zapazil, kam to meri, pobesil je še boljše oči, ko je to uže sploh njegova navada in stisnil se v kot voza, kjer je menda o vročini, kakoršna je sedaj ob eni popoldne, mrzel pot potil. „Črna mu duša!“ mislili so si pa okolostoječi pošteni slovenski kmetje.

— (Mrtva najdena) je bila 10 t. m. v Savi pri Radečah Marija Sotlar, ki je bila blizu Trbovelj v vodo skočila.

— (Iz Gorice) se nam piše: O polu pretekle noči, nasitivši se mile polente, vzdigne se sè sinjih Apenin kraljevi orel, noseč nesrečnim, nerešenim bratom to stran Idrije pozdrav v petardah; spusti se na tla, ter jedno postavi na dvorišče tukajšnjega gimnazija, drugo pa k viatom gimnaziji nasproti stoječega poslopja, kjer je „Tribunale circolare“. Užgó se ob dveh ali kaj in zbude iz sladkega spanja bližnje stanovnike, opominjaje jih, da še ječe pod težkim jarmom avstrijskim. Kdo drugi bi je pač sem prinesel? Ali pa so te petarde take vrste gobe, da kar v trenutku izraso iz tal? Ali jih je morebiti poslalo nebo samo, da se maščuje nad „zlo“ avstrijsko policijo, zapirajočo tako nedolžne „genije“. Človek vedoč in čujoč, da „irredentarije“ vedno zapirajo, da pa se kljubu temu ne pogrešajo, da bi uže otroci radi demonstrirali proti Avstriji, se mora nasmehniti, slišaje čenčati nekaj o „lojaliteti“. Pri nas je menda zmirom pust, ali ka-li?!

— (Razglas kranjskim gospodarjem, kateri ovce redijo.) Družba kmetijska kranjska bode zopet letos nekoliko iz državne subvencije nakupljenih ovnov (pa samo le ovnov) žlahnega ukviškega plemena takim gospodarjem podarila, kateri se izpričajo: 1) da se z rejo ovác uže več let pečajo, 2) da veliko ovác redijo, 3) da je kraj za ovčjo rejo ugoden in da je zato v tistem kraju več gospodarjev, kateri redijo ovce, 4) da se zavežejo, ovna spuštati za pleme tudi na ovce drugih gospodarjev, se ve da le toliko, da umná ovčjereja ne trpi škode. To, kar prošnik v svojem prošnem pismu v gori imenovanih 4 točkah navaja, mora potrditi dotični župan, domača farna duhovnja in pa predstojnik do-

tične kmetijske podružnice. Tako izpričane prošnje se imajo vložiti zadnji čas do malega Šmarna (8. septembra) tega leta. Glavni odbor c. kr. družbe kmetijske v Ljubljani 15. junija 1879.

— (V Slivnici pri Mariboru) je 17. jun. pogorela blizu farne cerkve Pirkerjeva koča, kder je 20—30 najubožnejših težakov stanovalo; ogenj je ugrabil g. učitelja Tribnika hlev, ga uničil z 2 svinjama vred, in učilnico so prebivalci s pomočjo gasilcev iz Hoč komaj ubranili. Posestnik Podkrižnik nij bil za varovan, in ima škode 700 gld., g. Tribnik 450. G. baron Goedel, ki je bil ravno navzoč, je mej uboge težake, kojim je vse imetje pogorelo, blagodušno razdelil denarjev.

— (G. Anton Vidovič) nadučitelj pri sv. Benediktu v Slov. goricah je bil pri sodnji nekriv izpoznan pregrehe zoper varnost življenja, ker je 10. marca t. l. v noči obstrelil Antona Kurnika, ker je mislil, da mu hoče ta drva krasti. Anton Kurnik je umrl vsled dobljenih ran.

— (Iz seje kranjske družbe kmetijske) 15. dne junija, v kateri se je določila poraba za letošnje leto dovoljene državne subvencije, poročajo „Nov.“ sledeče: Podpora podkovske in živinozdravske šoli s 500 gld. se obrne kakor prejšnja leta. — Za nadaljevanje kmetijskega nauka v ljudskih šolah odločenih 600 gld. razdeli c. kr. deželni šolski svet, — 400 gld. za nakup učnih pripomočkov in tisek podučnih knjižic družbi kmetijske pripuščenih pa se porabi deloma za nakup novega kmetijskega orodja v poduk kmetovalcem, deloma pa za tisek dveh rokopisov, ki ju družbeni odbor uže pripravljen ima. — Da g. R. Dolenec, vodja slapenske deželne vinogradne in sadjerejske šole, obhodi letos našo dolenjsko stran, podučevanje vinorejce o vinoreji, se obrne dovoljena subvencija 200 gld. po dogovoru z deželnim odborom. — Ostalih, v poduk kmetijstva segajočih prošinj družbe kmetijske, namreč, da bi se ustanovila popolna kmetijska šola na Kranjskem, — da bi se o zadevi kmetijskega nauka predrugačila ljubljanska učiteljska preparandija, — da bi se ustanovila stalna sluba popotnega kmetijskega učitelja in osnovalo nekoliko štipendij, da bi naši mladeniči mogli se podati na dobra tuja učilišča kmetijstva učiti, za zdaj kakor pravi, sl. ministerstvo nij moglo vslišati. — Da se letos v Postojni napravi razstava goveje živine, in lepa živina notranjskih gospodarjev premije dobí, je sl. ministerstvo dovolilo 400 gl. Kedaj in kako se ta stvar vredi in izpelje, bode končno skleneno, ko centralni odbor dobí od podružnice postojnske o tem dotično poročilo; uže v odborovej seji pa je bilo določenih 8 premij po 25 gld., 4 po 30 gld., 2 po 40 gld. — Za nakup rigajskega lanu dovoljenih 500 gld., in za prospeh ovčje reje dobljenih 200 gld. se porabi kakor prejšnja leta. — Za nakup plemenskih bikov, za vodnjake, sirarstvo in premije za živino skupaj dovoljenih le 2000 gld., je odbor sklenil obrniti tako, da 1800 gld. porabi se za nakup murških in belanskih bikov, ostalih 200 gld. pa za stroške tiskovin itd. pri razstavi postojnske, ker ostanek 200 gld. bil bi premajhen, da bi se letos, ko smo uže tudi v drugej polovici leta, mogla kaka zdatna podpora dati za napravo vodnjakov in sirarskih družeb. — Za premije pogozdovanja in napravo živih mej dovoljenih 300 gld. se bode obrnilo tako,

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

kakor prejšnja leta, iz katerih še 3 prošnje od lanskega leta nijso rešene, in je odbor ukrenil, da se rešijo. — Prošnje odborove: za podporo sadjereji, čebeloreji, svinjereji, za premije o pokončevanju drevju škodljivih mrčesov in kovanje družbenih medalij za letos sl. ministerstvo nij moglo vslišati, ker mu državni zbor nij potrebnega zaklada dovolil.

Razne vesti.

* (Bog tudi potuje, ka-li?) V Texatu izhajajoči list „Mercury“ objavlja mrtvaško naznanilo, katero sliče: „Vsemogočnemu stvaritelju svetov je omislilo, da je mej potovanjem po Meksiki k sebi poklical našega preljubega brata J. J.“ — Tudi pri nas neso mrtvaški listi vselej, kakor bi biti imeli, vendar da sam večni Bog potuje po zemlji, o tem nam nihče nij še povedal. Morebiti si ogleduje najprej Meksiko?! —

* (Zanimiva pravda) teče zdajci v Helsingforsu. Razpravljajo namreč o zadnji volji ali testamentu moža, katerega smrt se nij po zakonih dokazana. Ali, ker je dotičnik rodil se l. 1764 in nij verjetno, da bi sedaj, 115 let star, še živel, je ukazalo sodišče, da se statistično določi, koliko starost dosežajo ljudje v Finskeji.

Tuji.

25. junija:

Pri Slonu: Scarpa iz Dunaja. — Planek, Laun iz Gradca. — Lazati iz Trsta. — Paulus iz Gradca. — Müller iz Dunaja. — Pfeffel iz Gorenjskega. — Wachtel, Tomcsanyi iz Kanize.

Umrli v Ljubljani.
V deželni bolnici:
22. junija: Helena Lipovč, gosja, 67 let stara, vsled vnetja pljuč.
23. junija: Pečar Jakop, delavec, 20 l. st. vsled pljučne tuberkuloze.
Luka Jakop, gostič, 80 l. star, vsled marama. — Matija Žirovnik, delavec, 60 let st. vsled kronične pljučne tuberkuloze. — Marija Dagrtn 49 l. st. gosja, vsled srčne napake in vodenice.

Da izvedo tudi drugi, kleparstva
naznanjam, da izdelujem vse v stroko
v št. Vidu nad Ljubljano.

Adolf Eberl,
zaloga olnatih barv, laka
in firneža,
v Ljubljani,
na Marijem trgu, poleg frančiškanskega mostu.

Pri Malicu: Part iz Dunaja. — Petsche iz Kočevja. — Glas iz Dunaja. — Ostertag iz Sežane. Skodler iz Dunaja. — Holzinger iz Gradca. — Israel, Bittner, Kohn, Bude iz Dunaja.

Pri avstrijskem cesarju: Giler iz Dunaja. — Dolceti iz Trsta.

Pri bavarskem dvoru: Muri, Fecher iz Vel. Varadina.

Dunajska borza 27. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Štотni drž. dolg v bankovcih . . .	66	gld.	75	kr.
Štотni drž. dolg v srebru . . .	68	„	05	„
Žlata renta . . .	77	„	80	„
1860 drž. posojilo . . .	126	„	20	„
Akcije narodne banke . . .	864	„	—	„
Kreditne akcije . . .	264	„	—	„
London . . .	116	„	—	„
Srebro . . .	—	„	—	„
Napol. . .	9	„	23 1/2	„
C. kr. cekini . . .	5	„	49	„
Državne marke . . .	56	„	95	„

Zahvala.

Vsem prijateljem in znancem, ki so se pri sprevedu naše preljubeznjive, nepozabljene hčerke, oziroma sestrice,

Amalijske Leopoldine Pozenel,

dné 23 t. m. v obilnem številu udeležili, kakor tudi p. n. gg. učiteljem, gospód soprugom učiteljev in gospódčinam učiteljicam logaškega okraja, ki so jej tako ginjaivo zapeli v slovo, izrekajo najtoplejšo zahvalo

(292) **žalujoči ostali.**

Unec, dné 26. junija 1879.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večjim delom na čiščenje in snazjenje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza

življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oziči vse prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse težko prebavljanje, osobito gnjus do jedi, kislo riganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gld., pol sklenice 50 kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Volespoštovani g. Fragner!

Prosim vas udano, pošljite mi za priloženih 18 mark zopet „dr. Rozov življenski balzam“. Ta balzam je prav posebno sredstvo zoper gnjus do jedi, shujšanje, in ako se ne more spati. Ljudje, nad kojimi so uže obupali zdravniki, postali so po tem „življenskem balzamu“ zdravi in krepki. Prosim za takojšnjo priposljanje.

V štovanju vam udani H. Stolzenberg.

Loos-Heinersdorf poleg Müncheberga 14. avg. 1875.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno **dr. Rozov življenski balzam** iz lekarn E. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno **dr. Rozovega življenskega balzama**.

Pravi

dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragner-ja**, lekarna „k črnemu oriu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekarna; Jos. Svoboda, lekarna. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekarna.

Vse lekarnе in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

Isto tam:

Pragska občna domača maz,

gotovo in izkušeno sredstvo za ozdravljenje vsacega prisada, rane in otekline, à 25 in 35 kr. av. v.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. a. v. (270—2)